

OBČINA IG

Govekarjeva cesta 6, 1292 Ig

telefon: (01) 280 23 00

faks: (01) 280 23 22

e-pošta: info@obcina-ig.si

www.obcina-ig.si

» Ženska v laneni,
z geometričnimi vzorci vezani halji.
Gre za enega najizvirnejših eksponatov
eneolitske koliščarske kulture tako na
Barju kot tudi v evropskem prostoru.

GOSTINSKA PONUDBA:

Gostilna Gerbec

Zabrv 22, tel. (01) 427 23 41

Gostilna Ulčar

Zabrv 28, tel. (01) 286 20 76

Gostilna pizzerija MM

Brest 33, tel. (01) 286 23 62

Pizzerija Mars

Brest 45, tel. (01) 286 46 7

Gostišče Iški Vintgar

tel. (01) 367 32 12, (041) 770 207

Turistična kmetija Petek

Visoko 4, tel. (031) 604 481

Kmetija pri Klančarju (prenočišča)

Staje 6, tel. (041) 264 266

OSTALE INFORMACIJE:

Bankomat

Ljubljanska cesta 69, Zabrv 12,

Gasilska ulica 10, Banija 4

Petrol bencinska črpalka

Ljubljanska cesta 69, tel. (01) 286 40 62

Pošta

Govekarjeva cesta 12, tel. (01) 280 99 20

Lekarna, banka,

zdravstvena postaja, knjižnica

Banija 4

Izdala: Občina Ig

Avtor teksta: Marica Zupan

Fotografije:

arhiv Občine Ig, Janez Resnik, Aleš Hostnik

Oblikovanje: K-tim d.o.o.

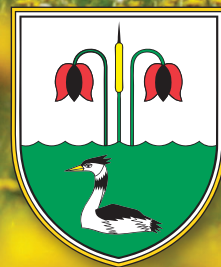
Tisk: Present d.o.o.

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

Prazgodovinska kolišča okoli Alp
Kolišča na Igu na
Ljubljanskem barju v Sloveniji
vpisana na Seznam
svetovne dediščine leta 2011

OBČINA IG

I FEEL
SLOVENIA

NA ROBU LJUBLJANSKEGA BARJA ...

● PREDSTAVITEV OBČINE

Le deset kilometrov od Ljubljane, na robu Ljubljanskega barja, ob severnem vznožju Krma in Mokrc, se na 99 km² površine razprostira občina Ig. Središče predstavlja Ig z močnim izvirom Ižice sredi vasi, v bližini se nahaja tudi sedež občine.

Ig je z Ljubljano povezan preko »znamenite« ižanke zgrajene leta 1827 na pobudo cesarja Franca I. Prva omemba imena Ig je zapisana v daljine leto 1249. Danes se lahko po ižanki pripeljete na Ig tudi z mestnim avtobusom številka 191.

Naselja in vasi v občini: **Ig, Staje, Kot, Iška vas, Iška, Gornji Ig, Strahomer, Vrbljene, Tomišelj, Podkraj, Brest, Matena, Iška Loka, Draga, Kremenica, Sarsko, Dobravica, Podgozd, Škrilje, Golo, Visoko, Zapotok, Selnik, Suša, Rogatec nad Željimljami.**

Ne samo bogata preteklost, tudi sedanost ponuja veliko vabil za obisk in ogled krajev občine Ig. V objemu neokrnjene narave in miru lahko uživate v kolesarjenju, na prijetnih sprehodih, izletih na okoliške hribe, sotesko Iške ali dolino Drage.

V jugovzhodnem vogalu cerkve Sv. Martina je vzdan nagrobni rimski spomenik z reliefno podobo delfina, znamenja boga Apolona.

Ob poti najdemo veliko dokazov o prisotnosti Rimljanov, med zanimivejšimi pa je v samotno živo skalo vsekani Stari dedec, spomenik iz 1. st. n. št.

Ižanski grad, na hribu Pungart nad Igom.

Božjepotno cerkev Marije kraljice presvetega rožnega venca v Tomišlju.

● ZGODOVINA IN NJENA DEDIŠČINA

Ig z okolico je najbolj znan po najstarejši kulturi – *kulturi koliščarjev* oz. *mostiščarjev*. Pred najmanj 7000 leti je bila prva večja poselitev barjanske kotline, najstarejše znano ižansko kolišče pa leži ob novi strugi potoka Resnik (Resnikov graben).

Koliščarske naselbine je med Ižansko cesto in Ižico prvi raziskal Dragotin Dežman, pomenijo pa vrh koliščarske kulture na Ljubljanskem barju. Med najdbami prevladuje odlično izdelana in domiselno krašena lončenina, ena najpomembnejših pa je prav gotovo glinena, črno žgana in fino zglijena posoda, okrašena z vreži.

Dve skupini kolišč na Igu sta bili leta 2011 v okviru serijske mednarodne nominacije »Prazgodovinska kolišča okoli Alp« v kateri so še Švica, Francija, Nemčija, Avstrija in Italija, *vpisani na UNESCO Seznam svetovne dediščine*, ki se ukvarja z zaščito svetovne kulturne in naravne dediščine. Vpis na ta seznam potrjuje izjemno univerzalno vrednost kulturne ali naravne lokacije, ki si zasluži zaščito v korist vseh ljudi.

Vlada Republike Slovenije pa je v UL št. 2/2014 z odlokom razglasila kolišča na Igu za *kulturni spomenik državnega pomena*.

Bivanje Rimljanov je sicer dokaj neraziskano kljub temu, da so do sedaj evidentirali *120 rimskih napisov oz. kamnitih nagrobnikov* na območju Iga, Staj, Iške vasi, Matene, Tomišlja, Strahomerja in Golega.

Spomeniki so vzdani v stene ljubljanske stolnice, nekaj pa jih je razstavljenih v cerkvi sv. Mihaela v Iški vasi. Skozi občino pa je bila speljana tudi *Rimska cesta*, ki je potekala za Stajami po dolini skozi gozdni Boršt in je danes ob njej narejena pešpot.

Srednji vek je na tem območju tudi pustil močno sled; na hribu Pungart je stal prvotni ižanski grad t.i. Ižanski turn, prvič omenjen že leta 1261. Zdajšnji grad Sonnegg pa se prvič v zapisih pojavi leta 1436. Grad je bil v rokah različnih lastnikov (*Schitzenbaumi, Auerspergi, Engelshausi*). V revolucionarnem letu 1848 (pomlad narodov) je grad v uporabi napadlo približno 300 ižanskih kmetov, ki so ga razdeljali in razbili dragocenosti ter sežgali gruntne knjige. S tem dogodkom je povezan *občinski praznik, 21. marec*. Danes je v gradu Zavod za prestajanje kazni zapora Ig-ženski.

Sakralna dediščina je v občini Ig močno prisotna, mirno lahko rečemo, da ima slovenska cerkvena umetnost dobršen del bogastva tudi na tleh občine Ig.

- cerkev **sv. Martina na Igu**, prvi zapisi pa segajo v leto 1361
- cerkev **sv. Mihaela v Iški vasi** je bila prvič omenjena 1353 leta (*arheološka izkopavanja ob njej pa so dala tri rimske žarne grobove in razbite zgodnjekrščanske oljenke*)
- cerkev **sv. Marjete na Golem** (*razglašena za kulturni in zgodovinski spomenik*)
- cerkev **sv. Gregorja na Dobravici** je med ižanskimi podružnicami največja
- cerkev **sv. Jedrt v Iški**, cerkev **sv. Križa v Iški vasi**, cerkev **sv. Lenarta na Gornjem Igu**

Notranjost cerkve Sv. Mihaela v Iški vasi z lapidarijem rimskih spomenikov.

- cerkev **Marije Kraljice Miru na Kureščku** (*znana romarska pot*)
- cerkev **sv. Nikolaja na Visokem** (*z znamenitimi freskami Janeza Ljubljanskega*)
- cerkev **sv. Jakoba v Strahomerju** iz konca 15. st.
- božjepotno cerkev **Marije kraljice** presvetega rožnega venca v Tomišlju

Vredne ogleda pa so tudi ostale cerkve:

- **sv. Mohorja in Fortunata v Mateni**, **sv. Ruperta na Sarskem**, **sv. Urha na Kremenici**, **sv. Andreja v Brestu**, **sv. Jakoba v Strahomerju**, **sv. Janeza Krstnika v Podkraju** in cerkev **sv. Jurija na Pungрту**, ki še čaka na obnovo.

● NARAVNA DEDIŠČINA

Ribniki v dolini Drage so nastali z zaježitvijo reke Draščice in potoka pod vasjo Dobravica. Ribnikov je sedem, izkopali so jih v 18. stoletju zaradi gojenja rib in kasneje kopanja gline za opekarno, ki je delovala na tem področju. Ribniki in okolica nudi stalen ali začasen dom različnim vrstam ptic. Tu živi edina avtohtona želva pri nas – *želva sklednica*, od rastlin pa je najbolj privlačen *beli lokvanj*.

Z Uredbo o Krajinskem parku Ljubljansko barje (UL RS št. 112/2008) je območje ribnikov v Dragi določeno za *naravni rezervat Ribniki v dolini Drage pri Igu*.

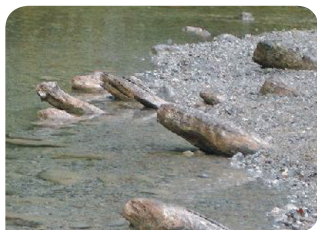

Ribniki v Dragi

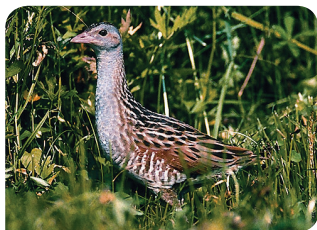
Sončni poletni dnevi v občino privabijo številne sprehajalce, ki se zatečejo v slikovito sotesko *Iški Vintgar*, po kateri teče reka Iška.

Reka Iška

Grabljice

Kosec

Soteska se zajeda v apnenčasto dolomitno planoto od sotočja glavnih vodotokov Zale in Iške, ki se združijo pri Vrbici kjer je stičišče štirih občin in vsakoletno srečanje. Posebnost soteske so nekatere endemične *rastline* (*kranjski jeglič*, *rdeči bor*) in *živali* (*potočni rak*). Je izhodišče za številne planinske izlete v okolico.

Če se od doma v Iškem Vintgarju odpravimo po levem bregu reke, pridemo do *Grabljic*, kjer so še vidni ostanki kolov zabitih v strugo potoka, ki so bili namenjeni splavarjenju lesa.

Kozolci

● PRIREDITVE IN DRUŠTVA

Občina ima kulturna, več športnih in prostovoljnih gasilskih društev - *Mi nč ne vprašama kje gari in kaj gari, mi sam pridema pa pašpricama*, turistična društva, lovske družine, čebelarско društvo, društvo žena in deklet na podeželju, društvo upokojencev, zelo pa so aktivni tudi otroci OŠ Ig in Vrtca Ig. Društva prirejajo in organizirajo razne predavanja, pohode, sejme, srečanja, veselice ...

Več o njihovih dejavnostih si lahko ogledate na spletni strani občine Ig: www.obcina-ig.si

Ižanski sejem

Konjeniške prireditve

Pustni karneval

● IZLETNIŠKE TOČKE

Možnosti za obiske in ogledje v občini Ig veliko, spodaj navajamo le nekatere:

- **Ig** (ogled starega vaškega jedra s cerkvijo sv. Martina) – **Staje** (rimski nagrobnik Stari dedec) – **Iška Vas** (ogled lapidarija v cerkvi sv. Mihaela) – **Iški Vintgar** (sprehodi v neokrnjeni naravi) – **Ig – Kremenica** (ogled gozdne učne poti v dolini Drage ali sprehod ob ribnikih)
- **Ig – Škrilje – Golo – Kurešček** (ogled cerkve in sprehodi) – **Tomišelj** (ogled cerkve) – **Vrbljene** (hipodrom, topler)

Območje občine Ig nudi mnogo užitkov tudi kolesarskim navdušencem, saj si lahko na redko prometnih cestah in poteh najde vsak kolesar svojim sposobnostim primerno turo, od lahkotnih voženj po barju do vožnje po krimskih gozdnih poteh za najbolj izkušene.

Več o kolesarskih poteh po občini Ig boste našli v posebni zbiranki **Kolesarske poti po občini Ig**.

Votel kamen v Iškem Vintgarju

● GOZDNA UČNA POT DRAGA

Občina Ig je v okolici sedmih ribnikov uredila **gozdno učno pot Draga**. Pot je krožna in ni zahtevna, **dolga 3,2 km** in opremljena s 27 lesenimi tablami z imeni drevesnih vrst. Za ogled poti boste potrebovali 2 do

3 ure, poteka pa po gozdnih vlakih in delno po vaških cestah.

Beli lokvanj vam bo na poti kazal pravo smer, da se ne izgubite.

Nekomu bo služila samo za rekreacijo, drugemu bo učna naravoslovna knjiga, tretjemu bo pogled ob stal na mokrškem hribovju.

Začetek gozdne poti se prične z veliko informacijsko tablo.

Krim »čuvaj Ljubljanskega barja«

Krim je najvišji vrh občine Ig. Poleg tega da je najpomembnejša geodetska točka v Sloveniji, je tudi zelo priljubljena izletniška točka s plansko kočo.

Na južnem pobočju Ljubljanskega barja se dviguje 833 m visok hrib **Kurešček**, ki je z obnovljeno cerkvijo Marije Kraljice Miru postal prijetna turistična in romarska točka.

Kurešček je priljubljena turistična točka

● ZNANI IŽANCI

Fran Govekar

✱ Ig 1871
✠ Ljubljana 1949

pisatelj, dramatik,
likovni kritik in
prevajalec

Franc Kramar

✱ Matena 1890
✠ Strahomer 1959

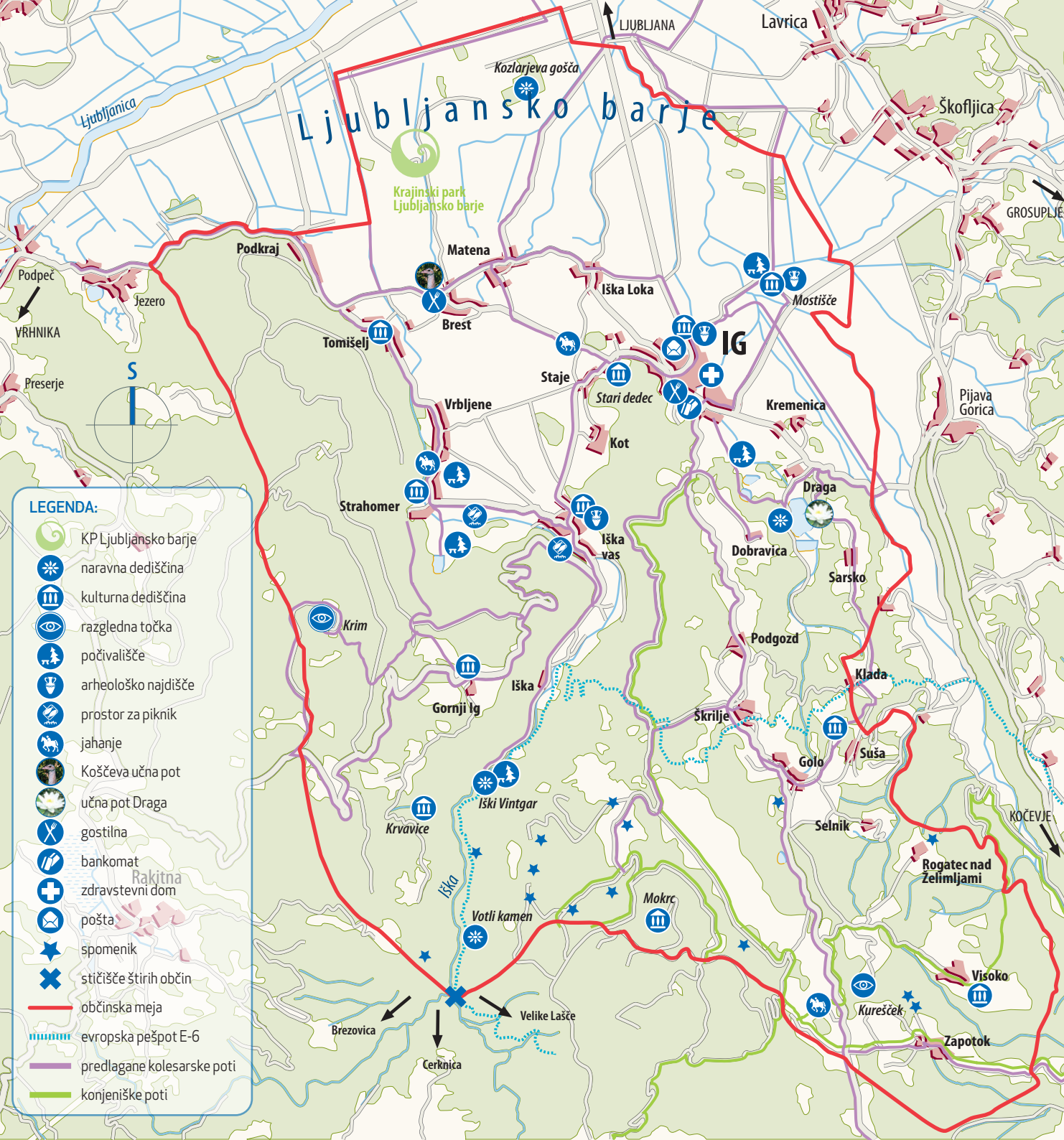
organist, zbiratelj
slovenskih narodnih
pesmi

Anton Mrkun

✱ Ig 1876
✠ Cleveland 1961

vsestranska in
zanimiva osebnost,
duhovnik in prosvetni
organizator

Ljubljansko barje

- LEGENDA:**
- KP Ljubljansko barje
 - naravna dediščina
 - kulturna dediščina
 - razgledna točka
 - počivališče
 - arheološko najdišče
 - prostor za piknik
 - jahanje
 - Koščeva učna pot
 - učna pot Draga
 - gostilna
 - bankomat
 - zdravstveni dom
 - pošta
 - spomenik
 - stičišče štirih občin
 - občinska meja
 - evropska pešpot E-6
 - predlagane kolesarske poti
 - konjeniške poti